

Liite 3.

Europe Direct –palvelun vastauksia, Aarno Lindforsille.

Koskien kysymystäsi merimetsojen (alalaji *Phalacrocorax carbo sinensis*) suojelemista EU:n lintudirektiivin nojalla koskevista säännöistä. Kuten ehkä tiedät, merimetsa listattiin alun perin lintudirektiivin liitteeseen I uhanalaisiksi lintulajeiksi, jotka vaativat erityisiä luontotyyppien suojelutoimenpiteitä. Sen populaation laajan elpymisen jälkeen se poistettiin tästä liitteestä vuonna 1997. Kuitenkin, kuten kaikilla luonnonvaraisilla lintulajeilla, joita esiintyy luonnollisesti Euroopan jäsenvaltioiden alueella, merimetsa kuuluu edelleen lintudirektiivin yleisen suojelujärjestelmän piiriin. Tästä syystä jäsenvaltiot voivat sallia sen tarkoituksellisen kaappaamisen ja tappamisen, häiritsemisen, pesän tuhoamisen tai munien ottamisen vain, jos se on mainitun direktiivin 9 artiklassa tarkoitetun poikkeusjärjestelmän mukainen. Asianomaiset osapuolet voivat soveltaa tarvittavaa joustavuutta yksinomaan tämän oikeudellisen kehyksen puitteissa niiden läsnäoloon liittyvien tärkeiden kysymysten käsittelemiseen, kuten kalatalous- ja vesiviljelyvahinkojen selvittämiseen, myös ampumalla niitä.

Lisätietoja merimetsoista on seuraavalla verkkosivustolla (vain englanniksi):

https://ec.europa.eu/environment/nature/cormorants/home_en.htm

Toivomme että näistä tiedoista on sinulle hyötyä. Olemme luonnollisesti käytettävissäsi, mikäli sinulla on lisäkysyttävää Euroopan Unionista, sen toiminnasta tai instituutioista.

"Valkoposkihanhiin (branta leucopsis) suojelusta EU:n alueella päätetään direktiivissä 2009/147/EY koskien luonnonvaraisten lintujen suojelua sekä Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta koskevassa sopimuksessa.

Lakitekstit kokonaisuudessaan pääsette lukemaan alla olevista linkeistä.

Direktiivi 2009/147/EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0147&from=EN>

Sopimus Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta:

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22006A1208\(04\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22006A1208(04))

Direktiiveissä, mukaanlukien direktiivissä 2009/147/EY, määritellään tavoitteet, joihin kaikkien EU-maiden on yllettävä. Kyseessä on joustava väline, jota käytetään pääasiassa kansallisten lakien yhdenmukaistamiseen. Se edellyttää EU-maita saavuttamaan tiettyjä tuloksia, mutta jättää kansallisille viranomaisille vapauden valita muodon ja keinot, joilla tulokset saavutetaan.

Direktiivin 2009/147/EY artiklan 7 mukaan liitteessä II mainittujen lajien metsästäminen on sallittua kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että metsästys voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti vastaa lintulajien järkevän hyödyntämisen ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteita.

Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että metsästystä koskevan lainsäädännön alaisia lajeja ei metsästetä pesimisaikana eikä eri lisääntymis- ja poikastenkasvatusvaiheissa. Kun on kyse muuttavista lajeista, jäsenvaltioiden on huolehdittava erityisesti siitä, että metsästyslainsäädännön alaisia lajeja ei metsästetä niiden lisääntymiskauden aikana tai niiden palatessa pesimisalueilleen.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki aiheelliset tiedot siitä, miten niiden metsästystä koskevaa

säännöstöä sovelletaan käytännössä.

Suomessa direktiivissä asetetut tavoitteet on määritelty mm. luonnonsuojelulaissa. Lisäksi metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettujen eläinlajien rauhoittamisesta säädetään metsästyslaissa. Vierasperäiseen nisäkäs- ja lintulajiin kuuluvien yksilöiden maahantuonnista ja luontoon päästämisestä säädetään metsästyslaissa, eläintautilaissa (55/80) ja eläinsuojelulaissa (247/96)."

"Päätetään direktiivistä 2009/147 / EY luonnonvaraisten ankkujen (*branta leucopsis*) suojelemisesta Euroopan unionissa luonnonvaraisten lintujen ja afrikkalaisten ja euraasialaisten vaeltavien vesilintujen suojelusta.

Direktiivi 2009/147 / EY luonnonvaraisten lintujen suojelusta:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0147&from=EN>

Sopimus Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta:

[http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22006A1208\(04\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22006A1208(04))

Direktiiveissä, mukaan lukien direktiivi 2009/147 / EY, asetetaan tavoitteet, jotka kaikkien EU-maiden on saavutettava. Se on joustava väline, jota käytetään pääasiassa kansallisen lainsäädännön yhdenmukaistamiseen. Se vaatii EU-maita saavuttamaan tiettyjä tuloksia, mutta jättää kansallisille viranomaisille vapauden valita muoto ja keinot tulosten saavuttamiseksi.

Direktiivin 2009/147 / EY 7 artiklan mukaan liitteessä II lueteltujen lajien metsästys on sallittua kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että metsästys on voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti lintulajien järkevän käytön ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteiden mukainen.

Eryityisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että metsästyslainsäädännön alaisia lajeja ei metsästetä lisääntymiskaudella eikä eri kasvatus- ja lisääntymisvaiheissa. Muuttolajien osalta jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että metsästettyjä lajeja ei metsästetä lisääntymisen aikana tai palatessaan pesäalueilleen.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki asiaankuuluvat tiedot niiden metsästysmääräysten soveltamisesta käytännössä.

Suomessa direktiivissä asetetut tavoitteet on määritelty, luonnonsuojelulaissa. Lisäksi, säädellään metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettujen lajien metsästysmääräyksiä. Metsästyslain, eläinten terveyslain (55/80) ja eläinten hyvinvointia koskevan lain (247/96) säännöksiä säätelevät nisäkkäiden ja ulkomailta peräisin olevien lintulajien yksilöiden tuontia ja poistumista koskevat säännöt."

Merimetso listattiin alun perin lintudirektiivin liitteeseen I uhanalaisiksi lintulajeiksi, jotka vaativat erityisiä luontotyyppien suojelutoimenpiteitä. Sen populaation laajamittaisen elpymisen jälkeen se poistettiin tästä liitteestä vuonna 1997. Kuitenkin, kuten kaikille luonnonvaraisille lintulajeille, joita esiintyy luonnollisesti jäsenvaltioiden Euroopan alueella, merimetso kuuluu edelleen yleisen suojelujärjestelmän lintudirektiivin piiriin. Tästä syystä jäsenvaltiot voivat sallia sen tarkoituksellisen kaappaamisen ja tappamisen, häiritsemisen, pesän tuhoamisen tai munien ottamisen vain, jos se on mainitun direktiivin 9 artiklassa tarkoitetun poikkeusjärjestelmän mukainen. Asianomaiset osapuolet voivat yksinomaan tämän oikeudellisen kehyksen puitteissa soveltaa tarvittavaa joustavuutta niiden läsnäoloon liittyvien tärkeiden ongelmien, kuten kalataloudelle ja vesiviljelylle aiheutuvien vahinkojen, kun muut tyydyttävät ratkaisut

puuttuvat, mukaan lukien ampumalla heidät, jos tämä on välttämätön hallintotapa. Poikkeuksia voidaan soveltaa milloin tahansa vuoden aikana, jos se on perusteltua ja tarkoituksenmukaista, mutta niiden ei pitäisi olla haitallisia kyseisten lajien säilyttämiselle. EU: n ohjeissa poikkeuksellisten merimetsojen käytöstä (https://ec.europa.eu/environment/nature/pdf/guidance_cormorants.pdf) tunnustetaan, että lisääntymiskaudella munien teurastaminen (esim. Öljytys, korvaaminen mannekeilla) on tärkein menetelmä merimetsojen lisääntymisen hallitsemiseksi.

Samanaikaisesti, jotta voidaan auttaa vähentämään näitä konflikteja ja varmistamaan samalla EU: n ympäristölainsäädännön noudattaminen, komission yksiköt ovat perustaneet EU: n merimetsafoorumin (https://ec.europa.eu/environment/nature/cormorants/home_en.htm). Tämän foorumin verkkosivuilla on tietoja merimetsojen populaatioista, tietoa merimetsojen hoidon kokemuksista, hyvistä käytännöistä merimetsojen vaikutuksen vähentämiseksi kalastuksessa, kaloissa, eläimistössä ja vesiviljelyssä sekä linkki, jonka mainitsin edellä poikkeusten käyttöä koskeviin ohjeisiin. Koskien suurta merimetsaa. Nämä ohjeet selventävät lintudirektiivin 9 artiklan keskeisiä säännöksiä, jotka koskevat konfliktien hallintaa merimetsoväestön kanssa. Se tarjoaa viranomaisille ja sidosryhmille käytännön neuvoja näiden säännösten täytäntöönpanosta. Se ei ole lainsäädäntö (ei laadita uusia sääntöjä), mutta se heijastaa komission yksiköiden näkemyksiä aiheesta.

Pyrimme jatkuvaan vuoropuheluun asiaankuuluvien kansallisten viranomaisten kanssa ja tiedämme, että esimerkiksi Suomi on ottanut laajan joukon sidosryhmiä mukaan nykyisen hoitosuunnitelmansa laatimiseen suurten merimetsojen väestöstä.

Voit olla varma, että komissio seuraa edelleen toimivaltansa puitteissa tiiviisti tilannetta ja ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että EU: n ympäristölakeja noudatetaan suojattujen lajien hoidossa. "

"EU-direktiiveissä, mukaan lukien luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu direktiivi 2009/147/EY, asetetaan tavoitteet, jotka kaikkien EU-maiden on saavutettava. Se on joustava väline, jota käytetään pääasiassa kansallisten lakien yhdenmukaistamiseen. Se vaatii EU-maita saavuttamaan tiettyjä tuloksia, mutta jättää kansallisille viranomaisille vapauden valita muoto ja keinot tulosten saavuttamiseksi.

Direktiivin 2009/147/EY 7 artiklan mukaan liitteessä II lueteltujen lajien metsästys on sallittua kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lajien metsästys ei vaaranna suojelutoimenpiteitä niiden levinneisyysalueella. Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että metsästys on voimassa olevien kansallisten toimenpiteiden mukaisesti lintulajien järkevän käytön ja ekologisesti tasapainoisen sääntelyn periaatteiden mukainen. Erityisesti jäsenvaltioiden on varmistettava, että metsästyslainsäädännön alaisia lajeja ei metsästetä lisääntymiskaudella eikä eri kasvatus- ja lisääntymisvaiheissa. Muuttolajien osalta jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, että metsästettyjä lajeja ei metsästetä lisääntymisen aikana tai palatessaan pesäalueilleen. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki asiaankuuluvat tiedot niiden metsästysmääräysten soveltamisesta käytännössä.

Suomessa direktiivissä asetetut tavoitteet on määritelty luonnonsuojelulaisissa. Lisäksi säädellään metsästyslain 5 §: ssä tarkoitettujen lajien metsästysmääräyksiä. Metsästyslain, eläinten terveyslain (55/80) ja eläinten hyvinvointia koskevan lain (247/96) säännöksiä säätelevät nisäkkäiden ja ulkomailta peräisin olevien lintulajien yksilöiden tuontia ja poistumista koskevat säännöt.

Molempia lajeja (Valkoposki hanhi *Branta leucopsis* ja merimetsa *Phalacrocorax carbo*) ei ole lueteltu lintudirektiivin liitteessä II. Siksi niitä ei voida metsästä EU:ssa. Jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, jäsenvaltiot voivat kuitenkin myöntää poikkeuksia rajoitetun teurastuksen sallimiseksi tiukoissa olosuhteissa lintudirektiivin 9 artiklassa lueteltujen erityistarpeiden

huomioon ottamiseksi (mm. Viljelykasveille, kotieläimille, metsille ja kalastukselle aiheutuvien vakavien vahinkojen estämiseksi ja vesi lentoturvallisuuden vuoksi jne.).

Jäsenvaltioiden on raportoitava vuosittain komissiolle 9 artiklan täytäntöönpanosta. Raportit ovat saatavilla täältä (vain englanniksi):

https://ec.europa.eu/environment/nature/knowledge/rep_birds/index_en.htm

Jotta saataisiin tietoa mainittujen lajien poikkeuksista, on tutkittava kansallisia raportteja.

Lähikuukausina EU: n poikkeustietokanta tulee julkisesti saataville, ja se tekee kansallisissa raporteissa ilmoitetut tiedot helpommin saataville. Tietokanta sisältää tietoja raporteista, ja poikkeusten suodattamiseksi on mahdollista käyttää online-hakutoimintaa.

Kuten ehkä tiedät, merimetso listattiin alun perin lintudirektiivin liitteeseen I uhanalaisiksi lintulajeiksi, jotka vaativat erityisiä luontotyyppien suojelutoimenpiteitä. Sen populaation laajamittaisen elpymisen jälkeen se poistettiin tästä liitteestä vuonna 1997. Kuitenkin kuten kaikille luonnonvaraisille lintulajeille, joita esiintyy luonnollisesti jäsenvaltioiden Euroopan alueella, merimetso kuuluu edelleen lintudirektiivin yleiseen .suojelujärjestelmän piiriin. Tästä syystä jäsenvaltiot voivat sallia sen tarkoituksellisen kaappaamisen ja tappamisen, häiritsemisen, pesän tuhoamisen tai munien ottamisen vain, jos se on mainitun direktiivin 9 artiklassa tarkoitetun poikkeusjärjestelmän mukainen. Asianomaiset osapuolet voivat soveltaa tarvittavaa joustavuutta yksinomaan tämän oikeudellisen kehyksen puitteissa niiden läsnäoloon liittyvien tärkeiden kysymysten, kuten kalatalous- ja vesiviljelyvahinkojen selvittämiseen, myös ampumalla niitä.

Samanaikaisesti komission yksiköt ovat perustaneet EU: n merimetsafoorumin näiden konfliktien vähentämiseksi ja EU: n ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi. Tämän foorumin verkkosivuilla on tietoja merimetsojen populaatioista, tietoja merimetsojen hoidon kokemuksista, hyviä käytänteitä merimetsojen vaikutuksen vähentämiseksi kalastuksessa, kaloissa, eläimistöissä ja vesiviljelyssä sekä linkki ohjeisiin suurten merimetsojen poikkeusten käytöstä. Nämä ohjeet selventävät lintudirektiivin 9 artiklan keskeisiä säännöksiä, jotka koskevat konfliktien hallintaa merimetsoväestön kanssa. Se tarjoaa viranomaisille ja sidosryhmille käytännön neuvoja näiden säännösten täytäntöönpanosta. Se ei ole lainsäädäntö (ei laadita uusia sääntöjä), mutta se heijastaa komission yksiköiden näkemyksiä aiheesta. Voit löytää tämän foorumin täältä (vain englanniksi):

https://ec.europa.eu/environment/nature/cormorants/home_en.htm

Keskustelemme jatkuvaa vuoropuhelua Suomen viranomaisten kanssa aiheesta ja tiedämme, että Suomi ottaa parhaillaan mukaan laajan joukon sidosryhmiä keskusteluihin seuraavasta suomalaisten merimetsojen kansojen hoitosuunnitelmastaan.

Voit olla varma, että komissio jatkaa toimivaltansa rajoissa tiiviisti tilanteen seuraamista ja ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että EU: n ympäristölakeja noudatetaan suojattujen lajien hoidossa.

Voit löytää Direktiivi 2009/147 / EY Luonnonvaraisten lintujen suojelusta täältä:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32009L0147&from=EN>

Sopimuksen Afrikan ja Euroasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta löydät täältä:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22006A1208\(04\)"](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:22006A1208(04))

Toivomme että näistä tiedoista on sinulle hyötyä. Olemme luonnollisesti käytettävissäsi, mikäli sinulla on lisäkysyttävää Euroopan Unionista, sen toiminnasta tai instituutioista.

Arvoisa Jari Myllykoski,

Kiitos yhteydenotostasi.

Täten vahvistamme Aarno Lindforsille antamamme vastauksen.

Koska nämä kaksi lajia eivät ole liitteessä III kuuluvat ne ainoastaan artiklan 6 (1) alaisuuteen. Lintudirektiivin artikla 9 määrittelee tarkat perusteet sille, milloin jäsenvaltiot voivat poiketa artiklasta 6 (1).

Lintudirektiivi kokonaisuudessaan on luettavissa oheisessa osoitteessa:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=FI>

Toivomme että näistä tiedoista on sinulle hyötyä. Olemme luonnollisesti käytettävissäsi, mikäli sinulla on lisäkysyttävää Euroopan Unionista, sen toiminnasta tai instituutioista.

Kysymyksen osa 1

Hei olette vastanneet Aarno Lindforsille, hänen merimetsojen *Phalacrocorax carbo sinensis* ja Valkoposkihanhen *Branta leucopsis* myyntiä koskevaan kysymykseen:

”Kiitos yhteydenotostasi.

Olemme konsultoineet Ympäristön pääosastoa. Alta voit löytää vastauksen kysymykseesi.

”Mainitsit Suomen tilanteesta merimetsojen *Phalacrocorax carbo sinensis* (joka kuuluu, kuten kaikki luonnonvaraiset lintulajit, joita luonnollisesti esiintyy jäsenvaltioiden eurooppalaisella alueella, joka kuuluu lintudirektiivin yleisen suojelujärjestelmän piiriin) ja Valkoposkihanhen *Branta leucopsis* (joka on lisäksi lueteltu lintudirektiivin liitteessä I uhanalaisina lintulajeina, jotka vaativat erityisiä luontotyyppien suojelutoimenpiteitä) osalta.

Haluaisimme ilmoittaa, että niin kauan kuin kyseinen yksilö on tapettu laillisesti (ts. Poikkeuksen puitteissa, joka täyttää kaikki lintudirektiivin 9 artiklan vaatimukset), kansallisten viranomaisten on määritettävä, miten ruhoja asianmukaisesti käsitellään. Joka tapauksessa viranomaisten tulisi pyrkiä välttämään, että yksilöiden kaupallistaminen tulee motiiviksi lajien torjuntatoimenpiteille. Siksi, jos minkä tahansa lintudirektiivin 6 artiklassa kielletyn toiminnan (joihin sisältyy ”lintulajien myynti, kuljetus ja hallussa pitäminen myyntiä varten sekä elävien ja kuolleiden lintujen sekä kaikkien niiden helposti tunnistettavien osien tai linnuista valmistettujen tuotteiden myytäväksi tarjoaminen”) tarkoituksena on käsitellä niiden ruhoja ja edellyttäen, että kaikki muut oikeudelliset säännökset täytetään, erityisesti terveysvaatimukset, olisi myönnettävä erillinen poikkeus, jos 9 artiklassa asetetut poikkeusedellytykset voidaan perustella asianmukaisesti.”

Haluan vielä selvyden vuoksi täsmentää kysymystä seuraavasti: Suomen Luonnonsuojelulain 49 § 2 momentissa kielletään lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen lintujen eli kaikkien lintujen yksilön, osan tai johdannaisen hallussapito, kuljetus, myyminen ja vaihtaminen sekä tarjoaminen myytäväksi ja vaihdettavaksi lukuun ottamatta direktiivin artiklassa 6 (2) ja (3) tehtyjä poikkeuksia.

Nämä poikkeukset ovat:

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa ei kielletä liitteessä III olevassa A osassa tarkoitettujen lajien osalta, jos linnut on tapettu tai pyydystetty laillisesti tai muuten laillisesti hankittu.
3. Jäsenvaltiot voivat antaa alueellaan luvan 1 kohdassa tarkoitettulle toiminnalle liitteessä III olevassa B osassa tarkoitettujen lajien osalta, jos linnut on tapettu tai pyydystetty laillisesti tai muuten laillisesti hankittu.

Kysymyksen osa 2.

Liitteen III A osan linnut:

ANSERIFORMES Anatidae Anas platyrhynchos GALLIFORMES Tetraonidae Lagopus lagopus lagopus, scoticus et hibernicus Phasianidae Alectoris rufa Alectoris barbara Perdix perdix Phasianus colchicus

COLUMBIFORMES Columbidae Columba palumbus

Liitteen III B osan linnut:

ANSERIFORMES Anatidae Anser albifrons albifrons Anser anser Anas penelope Anas crecca Anas acuta Anas clypeata Aythya ferina Aythya fuligula Aythya marila Somateria mollissima Melanitta nigra GALLIFORMES Tetraonidae Lagopus mutus Tetrao tetrix britannicus Tetrao urogallus GRUIFORMES Rallidae Fulica atra CHARADRIIFORMES Charadriidae Pluvialis apricaria Scolopacidae Lymnocyptes minimus Gallinago gallinago Scolopax rusticola

Merimetso Phalacrocorax carbo sinensis ja Valkoposkihanhi Branta leucopsis eivät ole tällä listalla. Joten miten näiden lintujen haltuun oton, hyödyntämisen ja mahdollisen kaupan pitämisen kanssa menetellään? Voiko siis jäsenvaltion tehdä päätöksen ilman komission kanssa käytävää ennako keskustelua näiden lintujen osalta jotka ovat laillisesti tapettu?

Artikla 6 4 kappale:

Jäsenvaltioiden, jotka haluavat myöntää tällaisen luvan, on neuvoteltava ennalta komission kanssa ja tutkittava yhdessä sen kanssa, johtaisiko kyseisen lajin yksilöiden pitäminen kaupan tai voidaanko sen kohtuudella olettaa johtavan siihen, että lajien kannat, maantieteellinen levinneisyys tai lisääntymismäärät vaarantuisivat koko yhteisössä. Jos tutkimus komission mielestä osoittaa, että suunniteltu lupa johtaa jonkin kyseisen lajin edellä mainittuun vaarantumiseen tai vaarantumisen mahdollisuuteen, komissio antaa kyseiselle jäsenvaltiolle perustellun suosituksen, jossa se ilmaisee vastustavansa kyseisen lajin pitämistä kaupan. Jos komissio katsoo, että tällaista vaaraa ei ole, se ilmoittaa siitä jäsenvaltiolle.

MERIMETSOT RAUMALLA Tämä selvitys osoittaa kuinka merkittävä vaikutus merimetsolla on kalakantoihin myös Rauman edustalla mutta koko itä-merellä ja pohjanlahdella. Tästä huolimatta lupaviranomainen ei ole halunnut myöntää poikkeuslupia.

MERIMETSOKANTA ON SUOMESSA VAHVA JA VAKIINTUNUT.

Suomen merialueilla pesi vuonna 2018 noin 26 700 kpl merimetsoparia. Merimetsokanta on runsastunut voimakkaasti koko Itämeren alueella 1980-luvulta saakka.¹ Vuosittainen kannankasvu Suomen merialueilla on ollut vuosina 2007 — 2011 keskimäärin 28 prosenttia ja vuosina 2012—2016 keskimäärin 8 prosenttia (vastaa noin 1600 uutta pesivää paria / vuosi).² Pesivien parien lisäksi merimetsokantaan kuuluvat pesistään vuosittain lähtevät poikaset, noin 2 per /vuosi², sekä nuoret vielä pesimättömät lintuyksilöt. Merimetso tulee sukukypsäksi varsin myöhään, vasta noin 2-5 vuotiaana, joten vesillämme on kevätkesäaikaan runsaasti myös nuoria pesimättömiä lintuja. Karkeana arviona voi todeta, että kesällä 2018 Suomen merialueilla oli peräti 180 000 - 200 000 merimetsoa.

Merimetsokanta pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään, merimetson luontainen esiintymisalue ei ole supistumassa ja merimetson elinympäristöt turvaavat kannan

1 SYKE, vuoden 2018 tilanne: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajien_seuranta/Merimetsoseuranta ²Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus 2017

2 Engström 1997

säilymisen pitkällä aikavälillä. Tämä tarkoittaa sitä, että merimetsokanta on saavuttanut suotuisan suojelutason, arvioiden mukaan jo vuonna 2004 jolloin

Suomen kokonaispopulaatio oli alle 3000 pesivää paria.³

RAUMAN MERIMETSOKANTA ON HURJASSA KASVUSSA.

Suomen merensaaristossa on pesinyt vuosittain keskimäärin 49 (46—51) merimetsoyhdyskuntaa vuosina 2014—2018. Yhdyskuntia pesii merialueilla seuraavasti: 34 % kannasta pesi Suomenlahdella, 22 % Saaristomerellä, 21 % Selkämerellä, 20 % Merenkurkussa ja 4 % Perämerellä.⁴

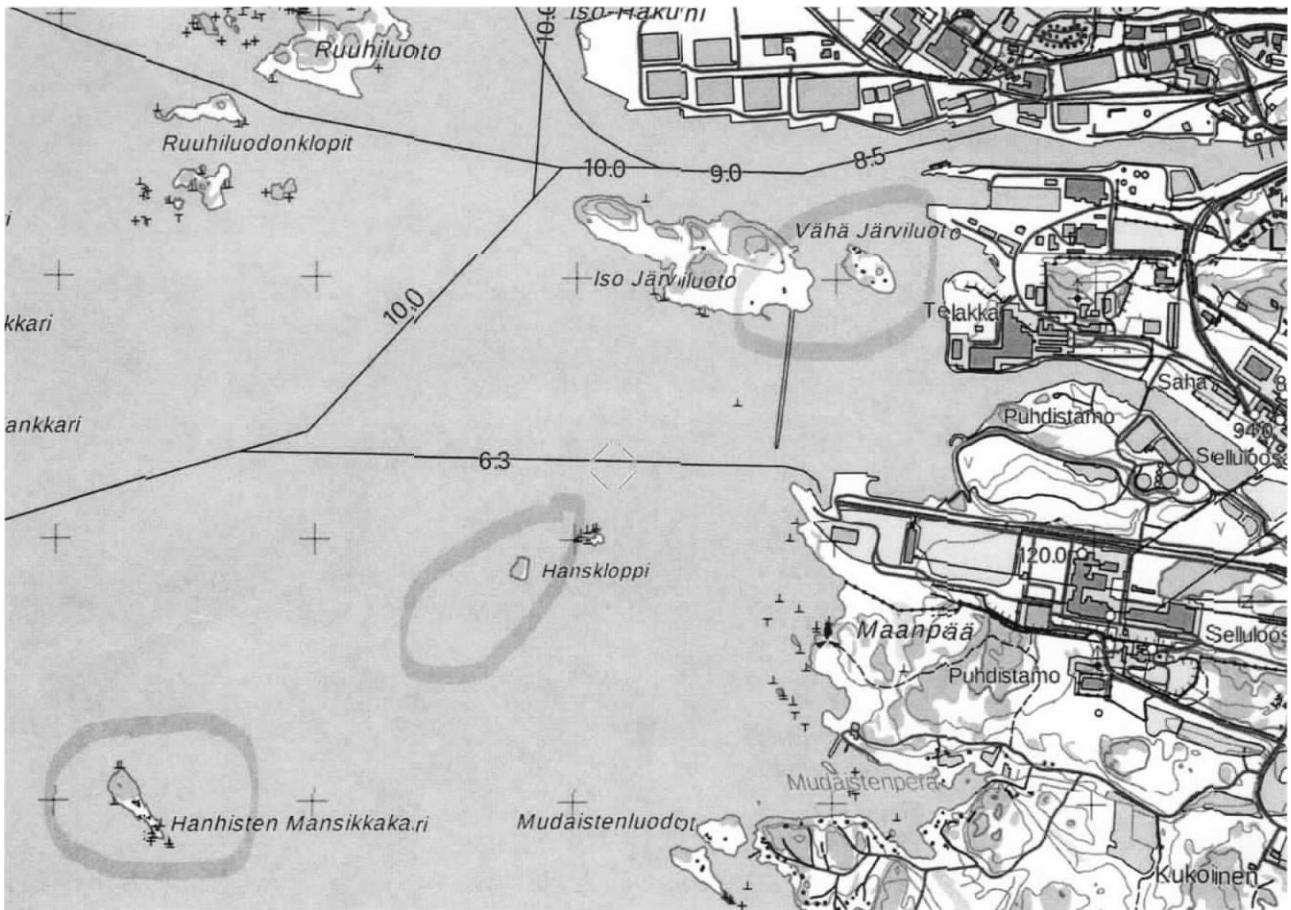
Rauman edustalle vuonna 2017 perustetussa koloniassa pesi vuonna 2018 kaikkiaan 795 merimetsoparia, joista maapesiä oli 691 ja puupesä 107 kappaletta. Vuonna 2019 kyseisessä koloniassa oli jo 860 pesää, ja lisäksi Rauman sataman edustalla Vähä- ja Isojärviluodoilla oli aivan uusia pesintöjä peräti 1220 kappaletta (ks. kuva 1). Tämä tarkoittaa Rauman edustalla kaikkiaan 2080 merimetsoparia ja peräti 186 % kannankasvua yhden vuoden aikana.⁵ Lisäksi Rauman merialueen välittömässä läheisyydessä Olkiluodon edustan yhdyskunnassa oli kesällä 2018 pesimäkäytössä kaksi luotoa, joissa oli yhteensä 1160 pesää. Luvian pohjoisosassa 20 km Rauman kunnanrajasta pesi vuonna 2018 kolmella luodolla kaikkiaan 1775 merimetsoparia.

3 Ympäristöministeriö 2005

4 SYKE, vuoden 2018 tilanne: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajien_seuranta/Merimetsoseuranta

5 Tiedonanto Pekka Rusanen Suomen Ympäristökeskus 2.7.2019

6 Tiedonanto pekka Rusanen Suomen Ympäristökeskus 24.8.2018

Kuva 1. Merimetsokolonioiden sijainti Rauman edustalla.

MERIMETSO KÄYTTÄÄ RAVINNOKSEEN KALAA.

Merimetsan päivittäinen saalismassa vaihtelee vuodenajasta riippuen. Suurimmillaan saalismäärät ovat pesäpoikasaikaan, jolloin emot voivat saalistaa jopa 800–890 g kalaa vuorokaudessa.⁷ Vastaavasti haudonta—aikaan kalan kulutukseksi on arvioitu 238 g vuorokaudessa.⁸ Yksi merimetsopari tuottaa keskimäärin kaksi lentopoikasta.^{9,10} Pesimäkausi kestää runsaat 100 vuorokautta, josta emot hoitavat poikasia 75–90 vuorokauden ajan.¹¹ Yhden merimetsoparin pesimäkauden aikainen kalansaalis on siten lähes 150 kiloa.¹¹ Merimetsot kuluttavat kalaa keskimäärin 436 — 672 g/päivä/yksilö.¹² Yleistäen voidaan todeta, että jokainen merimetsoyksilö syö noin puoli kiloa kalaa vuorokaudessa.

MERIMETSO SYÖ NIITÄ KALALAJEJA, JOITA ON TARJOLLA.

7 Grémillet ym. 1996

8 Grémillet 1997

9 Gregersen 1991

10 Lindell & Jansson 1994

11 ks. Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus 2017

12 Carss ym. 1997; Engström 1997; Grémillet ym. 2003; Ridgway MS 2010

Merimetso ei ole lajispesifinen saalistaja, vaan se kelpuuttaa saatavilla olevia kaloja ravinnokseen" Merimetsot käyvät pesimäaikaan ravinnonhaussa keskimäärin 10—15 kilometrin päässä (vaihteluväli 1-40 km) pesäpaikasta.¹⁵ Merimetsolle merkityksellistä on saalistettavan kalan koko, jotta se on mahdollista nielaista kokonaisena. Merimetsot syövät pääosin suoraviivaisia, mitaltaan 5-36 cm pitkiä kaloja.¹⁶

Merimetson ravinto vaihtelee kolonioiden, vuosien ja vuodenajan mukaan; esimerkiksi Selkämeren sisempien rannikkovesien merimetsokolonioiden ahvenen, särjen, silakan ja siian osuudet ravinnossa ovat huomattavasti suurempia kuin ulompien vesien kolonioiden ravinnossa.¹⁷ Ylipäätään merimetson saalistajien suhde johtuu pääosin erilaisista kalojen syönnösalueista, niiden lajikoostumuksesta ja lajien yksilömääristä.¹⁸

Selkämerellä merimetsokolonioiden vuosina 2010—2012 tehdyn selvityksen mukaan taloudellisesti arvokkaista kaloista ahvenen massaosuus ravinnosta vaihteli 11—24 %, kuhan 0—1 %, silakan 11—23 % ja siian 0—3 % välillä. Siian esiintyminen ravinnossa painottui Selkämeren pohjoisosiin, missä siikaa myös esiintyy luontaisesti runsaammin. Kyseisessä selvityksessä yhtenä tutkimusalueena oli Rauman Puskakari Selkämeren ulommissa rannikkovesissä. Merimetsojen ravinnon massaosuuksien perusteella pesäpoikasaikaan keskeisiä saalistajia olivat kiiski, ahven, särki, silakka ja kivinilka.¹⁹

Merimetsot vaikuttavat voimakkaasti paikallisen kalaston koostumukseen; etenkin ahven ja kiiski ovat harvalukuisia pesimäsaarten välittömässä läheisyydessä. Suomessa tehdyn tutkimuksen mukaan kolmen kilometrin päässä lähimmästä merimetsokoloniasta ahven oli yli kolme kertaa runsaampi kuin kolonioiden lähivesillä, kiiski lähes viisi kertaa runsaampi ja särki kaksi kertaa runsaampi. Toisaalta pienikokoiset kalalajit kuten kolmipiikki, kymmenpiikki ja hietatokko olivat kolonioiden lähellä yleisempiä kuin kauempana merimetsokoloniasta.²⁰

Merimetson ravinnonkäyttöä on tutkittu useissa tutkimuksissa Itämeren eri maissa. Merimetsojen merkittävistä vaikutuksista ahven- ja kuhakantoihin on olemassa tutkimustietoa, ja yhä enemmän on tutkittu merimetsojen vaikutuksia taimenen ja lohen mereen vaeltaviin poikasiin.²¹ Esimerkiksi Tanskassa on tutkittu lohi- ja meritaimensmolttien vaellusta ja selviytymistä; tulosten mukaan merimetsot aiheuttavat smolteille peräti 50 % kuolleisuuden ja vähentävät siten lohen ja taimenen vaellusta 50 prosentilla. Smolttien selviytymisellä on suuri merkitys kannan kokoon sekä täysikasvuisten kutemaan palaavien yksilöiden määrään. Merimetsojen saalistus vaikuttaa kielteisesti myös harjuksiin, kampelaan ja ankeriakseen.

Tuoreessa norjalaisessa tutkimuksessa todettiin merimetsojen syöneen pääosin siikaa (33,3 % näytteistä), muikkua (25,7 %), ahventa (22,7 %), harjusta (6,2 %) ja taimenta (3,8 %). Keskeinen löydös on kuitenkin se, että merimetsot syövät sitä kalalajia mitä milloinkin on tarjolla; esimerkiksi siikaa tasaisesti koko ajan koska sitä on koko ajan tarjolla ja muikkua puolestaan sen vaellusaikana.²

¹⁴ Grémillet ym. 1996

¹⁵ van Eerden ym. 2008

¹⁶ Lunneryd & Alexandersson 2005; Liordos & Goutner 2007; Boström ym. 2012a ¹⁷ Salmi ym. 2013

¹⁸ Lilliendahl & Solmundsson 2006, Liordos & Goutner 2007, Boström ym. 2012b

¹⁹ salmi ym. 2013

²⁰ Gagnon 2016

²¹ Östman ym. 2013, Skov ym. 2014

²² Koed ym. 2006; Jepsen ym. 2013; Jepsen ym. 2014
²³ Andersen ym. 2017

MERIMETSO VAIKUTTAA KALASTUKSEEN.

Merimetsolla on lukuisissa tutkimuksissa todettu olevan suuri vaikutus eri kalalajien kantoihin aiheuttaen siten vakavia taloudellisia haittoja kalastukselle.¹³¹⁴

Ahvenkalat ovat herkkiä merimetsojen saalistukselle.²⁵ Ahventen on havaittu vähenevän Itämerellä merimetsokolonioiden läheisillä merialueilla ja arvioiden mukaan merimetsojen saalistus on vähentänyt kalastajien ahvensaalista kaikkiaan 13—34%.¹⁵ Merimetsot saalistavat nimenomaan 24—30 cm kokoisia ahvenia.¹⁶ Esimerkiksi Ruotsissa merimetsot verottavat moninkertaisesti ahvenkantoja kalastajiin verrattuna.¹⁷ Merimetsokoloniat ahvenen keskeisten lisääntymis- ja syönnösalueiden tuntumassa voivat siten aiheuttaa merkittävää haittaa kalastukselle.

Merimetsan ravinnonkäytöllä voi olla merkittäviä vaikutuksia arvokalojen poikasten määriin, ja sen myötä myöhemmin saatavaan kalansaaliin määrään.¹⁸ Suomen rannikkovesissä sijaitsevien merimetsokolonioiden ravinnonkäyttötutkimus vuosina 2010—2012 osoitti eri kalalajien osuudet merimetsojen ravinnossa. Selvityksessä arvioitiin merimetsan vaikutusta ammatti- ja vapaaajankalastuksen saaliiseen laskemalla kuinka paljon saalista merimetsan vuonna 2010 pyydystämät kuhat ja ahvenet olisivat tuottaneet ennen merimetsan saapumista vallinneissa oloissa. Tulosten mukaan kuhasaalis olisi ollut noin 110—140 tonnia suurempi ja ahvensaalis noin 340—420 tonnia suurempi yksinomaan Saaristomerellä.³⁰

Suomen rannikkovesien hehtaarikohtainen kalabiomassa on kevään kutuaikoja lukuun ottamatta noin 150–250 kg.¹⁹ Euroopan merimetsokonfliktin kuvauksessa todetaan, että merkittävän merimetsomäärän aiheuttama vuotuinen hävikki voi olla jopa 80 kg/ha/v koostuen sekä syödyistä että vahingoitetuista kaloista.²⁰²¹ Joissain tapauksissa, noin 1,5 % saalistussukelluskerroista, merimetsan nappaama kala onnistuu karkaamaan ja saattaa tuolloin myös vahingoittaa.

Vuonna 2010 haastateltiin kaikkiaan 124 ammattikalastajaa (12 % koko Suomen kalastajien ammattikunnasta) koettujen merimetsovahinkojen osalta. Lähes puolet vastanneista katsoi merimetsan vaikeuttavan omaa kalastustaan, ja reilu neljäsosa kaikista rannikkokalastajista koki haitan vakavana. Nämä

¹³ muun muassa Rudstam ym. 2004, Fielder 2010a ja 2010b, Jepsen ym. 2010, Vetemaa ym. 2010, Mustamäki ym. 2013, salmi ym. 2013; Skov ym. 2014, Andersen ym. 2017

¹⁴ Eschbaum ym. 2003; Rudstam ym. 2004; Fielder 2010; Vetemaa ym. 2010; Emmrich & Duettmann 2011; Östman ym. 2012, 2013; Skov ym. 2014; Salmi ym. 2015; Bergström ym. 2016; Ovegård ym. 2017; Heikinheimo ym. 2015

¹⁵ Östman ym. 2012; Östman ym. 2013

¹⁶ Skov ym. 2014

¹⁷ Hansson 2013

¹⁸ Heikurinen & Nieminen 2013 ³⁰ Salmi ym. 2013; Salmi ym. 2015

¹⁹ Setälä ym. 2012

²⁰ Cowx ym. 2013; ks. myös van Eerden ym. 2008

²¹ Grémillet ym. 2006

osuudet pätivät myös Selkämerellä. Yhtä lukuun ottamatta kaikki haastatellut kalastajat kokivat merimetson aiheuttamien haittojen lisääntyneen aiemman kolmen vuoden aikana. Saalismenetyksiä esiintyi eniten Selkämerellä ja Suomenlahdella. Joka kolmas rannikkokalastaja arveli merimetson vieneen pyydyksestä kalaa ja lähes joka neljäs kalastaja arveli merimetsojen aiheuttaneen pyydysvahinkoja. Yli kolmannes rannikkokalastajista oli havainnut saaliskaloissaan merimetson aiheuttamia vaurioita. Lähes kaikki havaintoja tehneistä katsoi saaliinsa taloudellisen arvon alentuneen merimetson kaloille aiheuttamien vaurioiden vuoksi. Kalastajien kokemat haitat olivat sitä tavanomaisempia mitä lähempänä merimetsoyhdyskuntaa heidän pyyntialueensa oli. Alle 10 kilometrin etäisyydellä koloniasta kalastaneista kalastajista haittaa kärsineitä oli 78 %.²²

Kaikkiaan kolmannes rannikkomme ammattikalastajista on muuttanut kalastustaan kolmen viimeksi kuluneen vuoden aikana saaliin vähenemisen takia (vuoden 2010 tieto). Kalastajat ovat havainneet etenkin ahven-, kuha- ja siikakantojen hupenemisen totutuilla pyyntipaikoilla. Monin paikoin myös särkikantojen kerrotaan selvästi vähentyneen. Selkämerellä useampi kuin seitsemän kymmenestä kalastajasta oli vakuuttunut, että merimetsojen määrän kasvu on vaikuttanut monen taloudellisesti tärkeän kalakannan pientymiseen. Noin puolet kalastajista katsoi merimetsojen lisänsen heidän omaa työmääräänsä.²³⁵

Selkämeren kansallispuiston linnustonsuojelun ja ammattikalastuksen yhteensovittamisesta tehdyn selvityksen yhteydessä haastatelluista ammattikalastajista kaikki kokivat merimetson verottavan raskaasti kalaistutusten kannattavuutta, vaikuttavan ravintoverkon rakenteeseen ja edelleen kalakantoihin. Merimetsojen aiheuttamat pyydysvahingot ovat vastaajien mukaan merkittäviä, mutta vahinkoja on hankala mitata taloudellisesti, sillä lintu puhdistaa pyydyksen kaloista jättämättä paikalle jälkiä vierailustaan. Vastaajat nostivat esiin myös huolen merimetson pelotevaikutuksesta ja siten vaikutuksesta kalojen liikkeisiin ja menetettyihin saalismääriin.²⁴

Merimetsot vaikuttavat kalojen käyttäytymiseen; suuri yhdessä kalastava merimetsoparvi voi vaikuttaa saalistusalueellaan kalojen määrään ja olinpaikkoihin.³⁷ Järvialueella tehdyn tutkimuksen mukaan yli 1000 yksilön merimetsopopulaation ryhmäsaalistus on vaikuttanut kalojen liikkeisiin.²⁵ Kalastaminen puolestaan vaikeutuu kalojen käyttäytymismuutosten johdosta.

Tehtyjen arvioiden mukaan merimetsojen aiheuttama taloudellinen tappio koko maan rannikkokalastukselle on ollut vuonna 2010 noin 0,52 milj. euroa ja pyydysvahingot vuonna 2013 noin 5 000 — 10 000 euroa vuodessa.²⁶

On hyvä viitata myös Euroopan parlamentin ohjeeseen lintudirektiivin 9 artiklan soveltamisesta merimetsojen ja kalavesien välisen konfliktin ratkaisua koskien. Ohjeessa todetaan, että merimetsojen ja kalavesien/kalastuksen ristiriidat ovat monimutkaisia; konfliktin kuvaaminen voi olla vaikeaa kvantitatiivisin mittarein siten että syntyisi käsitys merimetsojen aiheuttamasta todistetusta rajoitteesta kalatalouselinkeinon kannattavuudelle. Euroopan parlamentti toteaa myös, että vaikka yksiselitteisiä

22 salmi ym. 2010

23 Salmi ym. 2010

24 Selkämeren ammattikalastajat & Porin lintutieteellinen yhdistys 2013; Rönn 2013 ³⁷ salmi ym. 2013

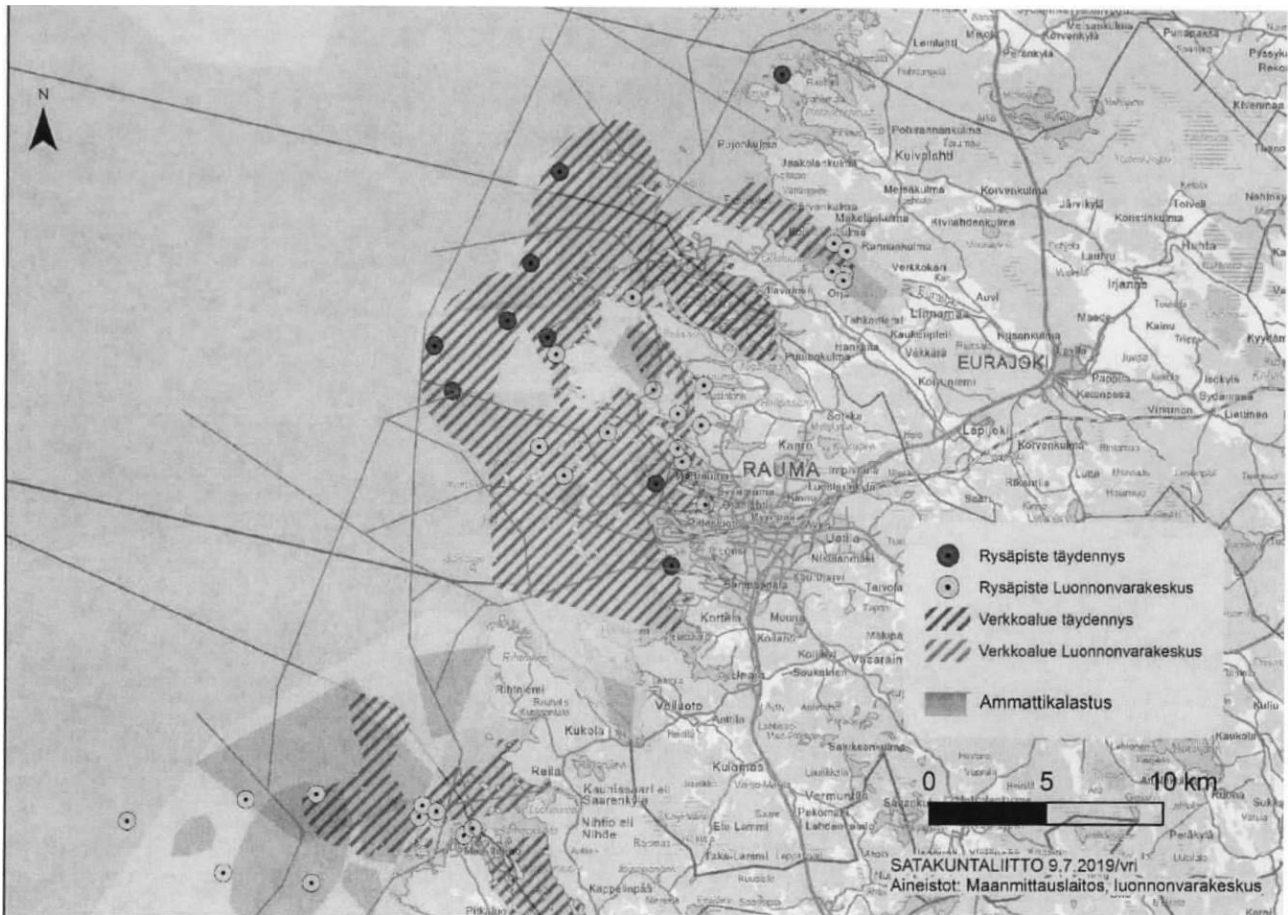
25 Van Veerden & Voslamber 1995

26 Sjögren 2018

todisteita merimetsojen kalavesille koituvista ongelmista ei olisi osoitettavissa, ei kvantitatiivisten todisteiden puuttuminen ole merkki siitä, että ongelmaa ei ole olemassa.

MERIMETSOT VAIKEUTTAVAT KALASTUSTA RAUMALLA.

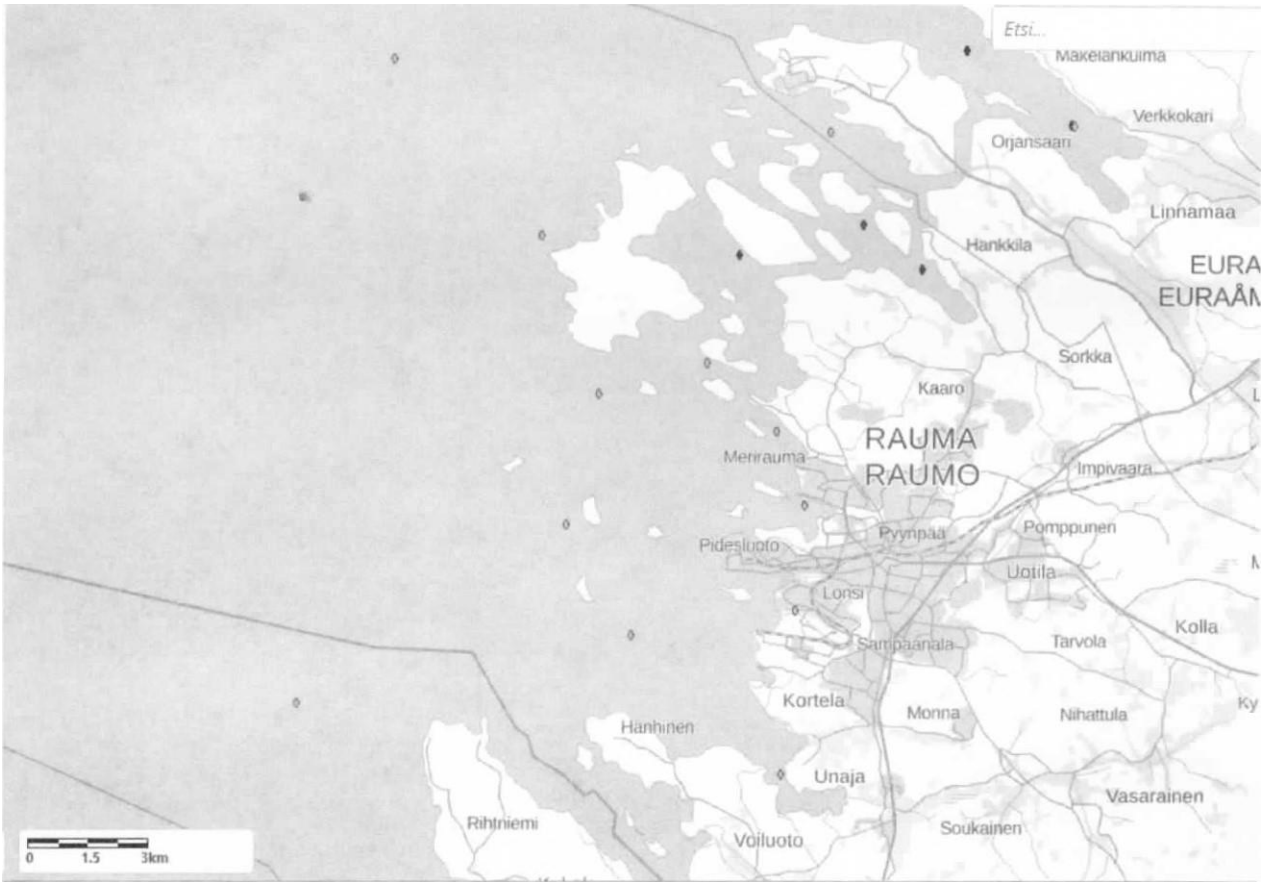
Raumalla on 42 rekisteröitynyttä ammattikalastajaa, joiden elinkeinon harjoittamiseen merimetsojen runsas määrä vaikuttaa kielteisesti. Ammattikalastukselle merkittäviä alueita on runsaasti Rauman edustalla (ks. kuva 2).

Kuva 2. Luonnonvarakeskuksen ja PanBaltic Scope-hankkeen keräämät tiedot merkittävistä rysäpaikoista sekä verkkokalastuspaikoista Rauman edustalla.

Rannikkokalastukselle merkittäviä merimetsan saalistuspaineen alaisia kalalajeja ovat Ahven, siika, kuha, särki ja hauki sekä silakka.

Nykyinen merimetsokanta verottaa runsaasti kalastajien keskeisiä kalakantoja, niin aikuista kalaa syönnösalueilla kuin nuorta kalaa poikas- ja kutualueilla. Rauman edustalla on muun muassa tärkeitä ahvenen-, kuhan- kuoreen- ja silakanpoikasalueita (kuva 3).

Kuva 3. Rauman edustan tunnistettuja ahven-,
<http://paikkatieto.ymparisto.fi/velmu/>

kuha- kuore- ja silakkapoikasalueita. Saatavilla:

Selkämeren kalavedet luovat pohjan alueen ammattikalastukselle. Rauman elinvoimainen kalastuskulttuuri osana satakuntalaista rannikkokulttuuria on kuitenkin uhanalainen nimenomaan merimetson ja harmaahylkeiden saalistuspaineen vuoksi. Tämä on tunnistettu muun muassa Selkämeren kansallispuiston ja Natura 2000 -alueiden hoito- ja käyttösuunnitelmassa.

Tahtotila kalastuksen elinvoimaisuuden säilyttämiseksi puuttamalla merimetsokannan kasvuun on esitetty muun muassa laissa Selkämeren kansallispuistosta (326/2011),⁴¹ jossa mainitaan, että 'Kansallispuistossa voidaan 1 momentissa mainituin edellytyksin ryhtyä Metsähallituksen luvalla toimiin merimetsokantojen sääntelemiseksi.' Momentissa 1 puolestaan todetaan, että 'Selkämeren kansallispuiston perustamisen tavoitteena on turvata lisäksi ammattikalastuksen säilymistä elinvoimaisena edistämällä erityisesti luonnonkalakantojen suojelua ja niiden elvyttämistä sekä sääntelemällä kalastukselle haitallisten eläinlajien kantoja.'

⁴⁰

Saatavilla:

http://www.metsa.fi/documents/10739/1110148/selkameri_hks_vahvistettavaksi.pdf/fbf39d2f-adae420e-81bc-ed8e70181f59

⁴¹

Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2011/20110326>

Raumalaisen kalasta ja Jarno Aaltosen tilasto ahven saalista

Erittäin havainnollinen näyttö siitä miten elinkeinon harjoittaminen on tullut lähes mahdottomaksi viranomaisten vuoksi, jotka eivät kunnioita Suomen perustuslakia ja sen elinkeinon harjoittamisen vapautta, kun ovat jättäneet poikkeuslupia myöntämättä. Poikkeuslupien myöntämisaajan kohdat ovat tarkoituksella jälkijättöisiä koska Itämerellä pesivä laji on muuttanut alueelta pois, silloin kun lintujen tappaminen olisi ampumalla mahdollista.

Ahven saalis vuosina 2011 – 2020 Kesäkuun loppu.

2011	2588kg
2012	3815kg
2013	4758kg
2014	5051kg
2015	4796kg
2016	4985kg
2017	4925kg
2018	2730kg
2019	3452kg
2020	1121kg

2017 Merimetsot aloittivat pesinnän Rauman sataman edustalla. Keväällä 2018 ensimmäisen kerran ahvenet ruokailivat huhti- toukokuussa alueella, jossa minulla on ahven pyyntiä

2018 Keväällä tuli ahventa huhti- toukokuussa 1505kg. Rysiä oli tuolloin 2kpl 7 + 25 vuorokautta pyynnissä. Verkkoja pidin 6 + 3 vuorokautta ja kerralla oli 50 verkkoa a 30m.

2019 Keväällä tuli ahventa huhti- toukokuussa 2135kg. Rysiä oli tuolloin vedessä 3kpl 18 + 15 vuorokautta. Verkkoja pidin 8 + 4 vuorokautta ja kerralla oli 50 verkkoa pyynnissä a30m

2020 Keväällä tuli ahventa maaliskuu-, huhti- ja toukokuussa 701kg Rysiä oli tuolloin 5kpl 3 + 30 + 10 vuorokautta. Verkkoja pidin 3 + 8 + 4 vuorokautta ja kerralla pidin 50 verkkoa a 30m.

Muista vuosista en nyt ehdi katsoa pyyntiponnistuksia, mutta ovat olleet suunnilleen saman kaltaisia. Tässä näkyy kuitenkin oleellisesti se merimetsojen aiheuttama saaliin vähentymä ja epävarmuus.

Ne kyllä löytyvät Ely:n tilastoista, sekä tiedot saa tarkistaa minun luvalla. Toivottavasti tästä on apua.

Suomen ammattikalastajien keskusliiton Täydentävä mielipide merimetsotyöryhmän kansalliseen merimetsostrategiaa ja toimenpidesuunnitelmaa. Tämä perusteltu näkemys on jäänyt täysin huomiotta poikkeuslupa kriteereitä arvioitaessa.

Tausta

Ympäristöministeriön asetti 18.10.2018 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus kansalliseksi merimetsostrategiaksi sekä toimenpidesuunnitelma merimetsan aiheuttamien vahinkojen rajoittamiseksi.

Ehdotuksen päätavoitteena on ollut merimetsojen kalavesille aiheutettujen vakavien haittojen vähentäminen. Toimenpidesuunnitelma-luonnoksessa esitetään eräitä toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi. Raportin ehkä keskeisin ehdotus on alueellisten toimenpidesuunnitelmien laatiminen.

Mielipiteen lähtökohdat

Allekirjoittaneet katsovat että:

1. Strategian tavoite on hyvä, mutta toimet tavoitteen saavuttamiseksi puolestaan riittämättömiä. Merimetsan aiheuttamaa konfliktia ei tällä asiakirjaluonnoksella ratkaista.
2. Työryhmän työskentelyn raameina toimii nykyinen kansallinen lainsäädäntö. Kyseinen lähestymistapa rajaa käytännössä osan mahdollisista toimista esityksen ulkopuolelle ja lopputuloksena on suunnitelmaluonnos, josta puuttuu konkretia. Lisäksi ehdotettujen toimenpiteiden tuloksista ei ole varmaa tietoa.
3. Työryhmän ratkaisuihin kuuluu myös varsinaisen työn delegoiminen alueellisille yhteistyöryhmille. Näille yhteistyöryhmille ei kuitenkaan ole osoitettu resursseja alueellisten toimenpidesuunnitelmien laatimiseksi. Kyseiset yhteistyöryhmät koostuvat myös toisistaan poikkeavista intressiryhmistä, jolloin tehokkaiden toimenpidesuunnitelmien aikaansaaminen voi sekä vaikeutua että pitkittyä.

Mahdolliset alueelliset toimenpidesuunnitelmat olisivat lisäksi ilman virallista pohjaa, eli lupaviranomainen ei olisi nykykäytännön perusteella velvollinen huomioimaan näitä miltään osin. Mikäli näille alueellisille suunnitelmille asetettaisiin hyvin yksityiskohtaiset sisältövaatimukset, voisi lupaviranomaisen luvanmyöntökynnys pahimmassa tapauksessa nousta entisestään, erityisesti silloin, jos suunnitelma ei vastaisi sille etukäteen räätälöityä sisältöä. Näin koko asetelma jäisi torsoksi, koostuen ainoastaan konkretiaa vailla olevasta byrokratiasta.

4. Työryhmässä ei ole aidosti hyväksytty sitä faktaa, että ylisuureksi kasvanut merimetsokanta aiheuttaa vakavaa haittaa kalakannoille, saaristoluonnolle, saariston asukkaille ja yrittäjille, vapaa-ajankalastukselle, kalankasvatukselle ja kalastuselinkeinoille. Merimetsa on omalta osaltaan vaikuttanut kotimaisen pyydetyn kalan tarjonnan vähentymiseen. Ongelma tulisi tarkastaa myös uhanalaisten ja silmällä pidettävien kalakantojen näkökulmasta, eli painopiste tulisi siirtää runsastuneista lintupopulaatioista alati pienentyviin kalakantoihin. Merimetsan vaikutuksista on runsaasti niin kansainvälistä kuin kotimaistakin tietoa, myös aivan uutta sellaista. Paikallisten toimijoiden kokemuseräistä tietoa tulisi

myös nostaa sille ansaittuun arvoon.

5. Ympäristöhallinnon nykyinen tapa hoitaa asiaa ei herätä rannikon ja saariston toimijoissa sosiaalista hyväksyntää. Sen lopputuloksena kyseiset ihmisryhmät tuntevat laajalti toivottomuutta ongelman ratkaisemattomuuteen, joka vuorostaan johtaa lisääntyneeseen kitkaan lupaviranomaisen suuntaan. Ympäristöhallinnolla ei vaikuta olevan aitoa halua ratkaista kasvaneesta merimetsokannasta aiheutuneita ongelmia. Siksi on vaarana, että merimetsa-ongelma jatkuu ja sen tuloksena asetetaan lähivuosina taas uusi merimetsotyöryhmä.
6. Jo merimetsokannan kannanhoitosuunnitelmassa vuodelta 2005 todettiin, että merimetsokanta on saavuttanut suotuisan suojelutason (pareja silloin noin 5 000 kpl). Vuoden 2016 merimetsotyöryhmässä todettiin, että jos eivät konfliktit toimien arvioinnissa ole lientyneet riittävän merkittäväällä tavalla, on tutkittava laaja-alaisesti kaikkien vaihtoehtoisten lisätoimenpiteiden tarpeellisuus. Tässä tehtävässä merimetsotyöryhmä on jäänyt puolitiehen.

Mielipide

Allekirjoittaneet katsovat yllä olevien seikkojen johdosta, että:

1. Merimetsolle on laadittava valtakunnallinen kannanhoitosuunnitelma. Mallina suunnitelman laatimiseen voitaisiin käyttää esimerkiksi Tanskan vastaava asiakirjaa.
2. Merimetsokanta on liian suuri kalakantojen kantokykyyn suhteutettuna. Merimetsan kokonaiskantaa ja kolonioiden kokoa tulisi rajoittaa merkittävästi. Tärkeiden kalastusalueiden sekä kalojen lisääntymis-/istutusalueiden ympärille on luotava suoja-alueet.
3. Hakijan todistustaakkaa on merkittävästi alennettava lupahakemuskäsittelyssä. Ei ole tarpeellista tehdä laajoja tapauskohtaisia tieteellisiä tutkimuksia, vaan yleinen tieto Itämeren tasolla sekä kokemusperäinen alueellinen tieto tulisi luvanhakuprosessissa riittävä. Jo riski vakavan vahingon ja haitan syntymiselle on oltava peruste poikkeusluvan myöntämiselle.
4. Lupien käsittelyaikaa on lyhennettävä merkittävästi.
5. Kansalliseen lainsäädäntöön on tehtävä sellaisia muutoksia, jotka helpottavat poikkeuslupien saamista (luonnonsuojelulain muutos tai siirto metsästyslainsäädännön puolelle). Merimetsoja koskevien poikkeuslupien käsittely on siirrettävä riistahallinnolle.
6. Merimetsopareja oli v. 2019 laskennassa 25 700 kappaletta, jolloin pesiviä lintuja oli 51 400. Perinteinen tapa arvioida kannan kokoa pesivien parien määrän perusteella ei anna oikeaa kuvaa populaation mittasuhteista ja saattaa johtaa vahinkojen/vahingon uhkan aliarviointiin. Ei-pesivät linnut muodostavat merkittävän

osan kokonaispopulaatiosta. Arvioinnit ja toimenpiteet tulisi suunnitella ja mitoitaa kokonaispopulaation perusteella.

7. Merimetsostrategia ja toimenpidesuunnitelma muotoillaan hallitusohjelman edellyttämällä tavalla: ”Laaditaan ja toimeenpannaan merimetsostrategia kannan hallitsemiseksi ja vahinkojen ehkäisemiseksi” ja heti perään ”Sujuvoitetaan merimetsojen metsästyksen poikkeuslupien saantia.”

Yllä olevien tietojen valossa Suomen tulee EU:ssa jatkossa toimia aktiivisesti sen puolesta, että merimetsa siirretään metsästettävien lintujen listalle (lintudirektiivi, liite II). Yhdessä esim. munien öljyämisestä kanssa nämä keinot mahdollistaisivat merimetsokannan kohtuullistamiseen, niin kalakantojen kuin ihmistenkin näkökannasta tarkasteltuna.

Lopuksi

Allekirjoittaneet hyväksyvät nykyisen lainsäädännön puitteissa laaditun työryhmän esitysluonnoksen. Edellytämme kuitenkin, että yllä olevassa kohdassa ”Mieliopide” mainitut seitsemän toimenpide-esitystä otetaan poliittisella tasolla käsittelyyn mahdollisimman pian. Tahtotila asian ratkomiseen löytyy jo Rinteen hallitusohjelmastakin; <https://valtioneuvosto.fi/rinteen-hallitus/hallitusohjelma/maatalous>. Kohdassa kolme sanotaan: ”Laaditaan ja toimeenpannaan merimetsostrategia kannan hallitsemiseksi ja vahinkojen ehkäisemiseksi” ja heti perään ”Sujuvoitetaan merimetsojen metsästyksen poikkeuslupien saantia.”

Allekirjoittaneet vastustavat työryhmän toimenpiteissä esitettyä merimetsojen houkuttelua toisille alueille, mikäli kyseinen toimenpide asetettaisiin ehdoksi poikkeusluvan myöntämiselle. Lintujen houkuttelua ei voida asettaa lupahakijan vastuulle, eikä myöskään hänen maksettavaksi.

Helsingissä 18.10.2019